

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาเพื่อประมวลเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจาก เอกสาร ตำรา และบทความทางวิชาการ ที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียน
- 2) ศึกษาเอกสารผลงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียน
- 3) นำผลการศึกษาข้อ 1 และข้อ 2 มาประมวลเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัยในครั้งนี้

- (1) สมรรถภาพด้านความรู้
- (2) สมรรถภาพด้านพฤติกรรมการบริหาร
- (3) สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติ

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย จำนวน 29 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

(1) ผู้บริหาร จำนวน 61 คน

(2) ครูผู้สอน จำนวน 950 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,011 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสุ่มโดย วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยได้กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

(1) ผู้บริหาร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 53 คน

(2) ครูผู้สอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 327 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 53 คน ได้จำแนกตามสัดส่วนของแต่ละ โรงเรียน โดยมีโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มของครูผู้สอน จำนวน 274 คน ได้ดำเนินการเช่นเดียวกันกับกลุ่มของผู้บริหาร ซึ่งจำแนกตามสัดส่วนของครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน โดยมีโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียด จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการจำแนกตาม สถานศึกษาและตามตำแหน่งงานในหน้าที่ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา และ
ตำแหน่งหน้าที่ในการวิจัย

สถานศึกษา	จำนวน					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1) เลย์พิทยาคม	5	4	153	44	158	48
2) เลย์อนุกุลวิทยา	4	3	63	18	67	21
3) หาดอรัทยา	2	2	31	9	33	11
4) ห้างสวัสดิการวิทยาสรรพ์	1	1	18	5	19	6
5) เชียงคาน	4	3	63	18	67	21
6) เขากแก้ววิทยา	1	1	16	5	17	6
7) ธาตุพิทยา	1	1	15	4	16	5
8) ศรีสองรักวิทยา	3	2	40	12	43	14
9) วังทองงามวิทยา	1	1	12	3	13	4
10) พระแก้วอาสา	1	1	7	2	8	3
11) หาดหัววิทยา	2	2	16	5	18	7
12) ภูเรือวิทยา	2	2	25	7	27	9
13) ปากชมวิทยา	1	1	16	5	17	6
14) เชียงกลมวิทยา	1	1	16	5	17	6
15) ท่าลี่วิทยา	2	2	28	8	30	10
16) ภูกระดึงวิทยาคม	3	2	41	12	44	14
17)หนองหินวิทยาคม	2	2	32	9	34	11

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา และ
ตำแหน่งหน้าที่ในการวิจัย (ต่อ)

สถานศึกษา	จำนวน					
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
18) ศรีสงครามวิทยา	5	4	88	25	93	29
19) เอร่าไฉนวิทยา	2	2	23	7	25	9
20) เหมืองแบ่งวิทยา	2	2	32	9	34	11
21) พาอินทร์แปลงฯ	2	2	29	8	31	10
22) รุ่งทรายขาววิทยา	2	2	20	6	22	8
23) เขาลงวิทยา	1	1	22	6	23	7
24) พาสายยอดวิทยา	1	1	15	4	16	5
25) พาไฉยวิทยาคม	1	1	7	2	8	3
26) ศึกษาสงเคราะห์ฯ	2	2	27	8	29	10
27) นาด้วงวิทยา	3	2	34	10	37	12
28) กุหลาบวิทยา	2	2	31	9	33	11
29) สันติวิทยาสรรพ์	2	1	30	9	32	10
รวม	61	53	950	274	1,011	327

ที่มา: สภาพการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2537-2538 จังหวัดเลย
(ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2537)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจ สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความ 5 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มุ่งสำรวจสมรรถภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านพฤติกรรมการบริหาร และด้านคุณลักษณะและเจตคติ มีข้อความ 60 ข้อ มาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจาก เอกสาร ตำรา และบทความทางวิชาการ ที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และได้ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงร่างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อตรวจสอบ ความตรงในด้านโครงสร้าง (Construct validity) ด้านเนื้อหา (Content validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข

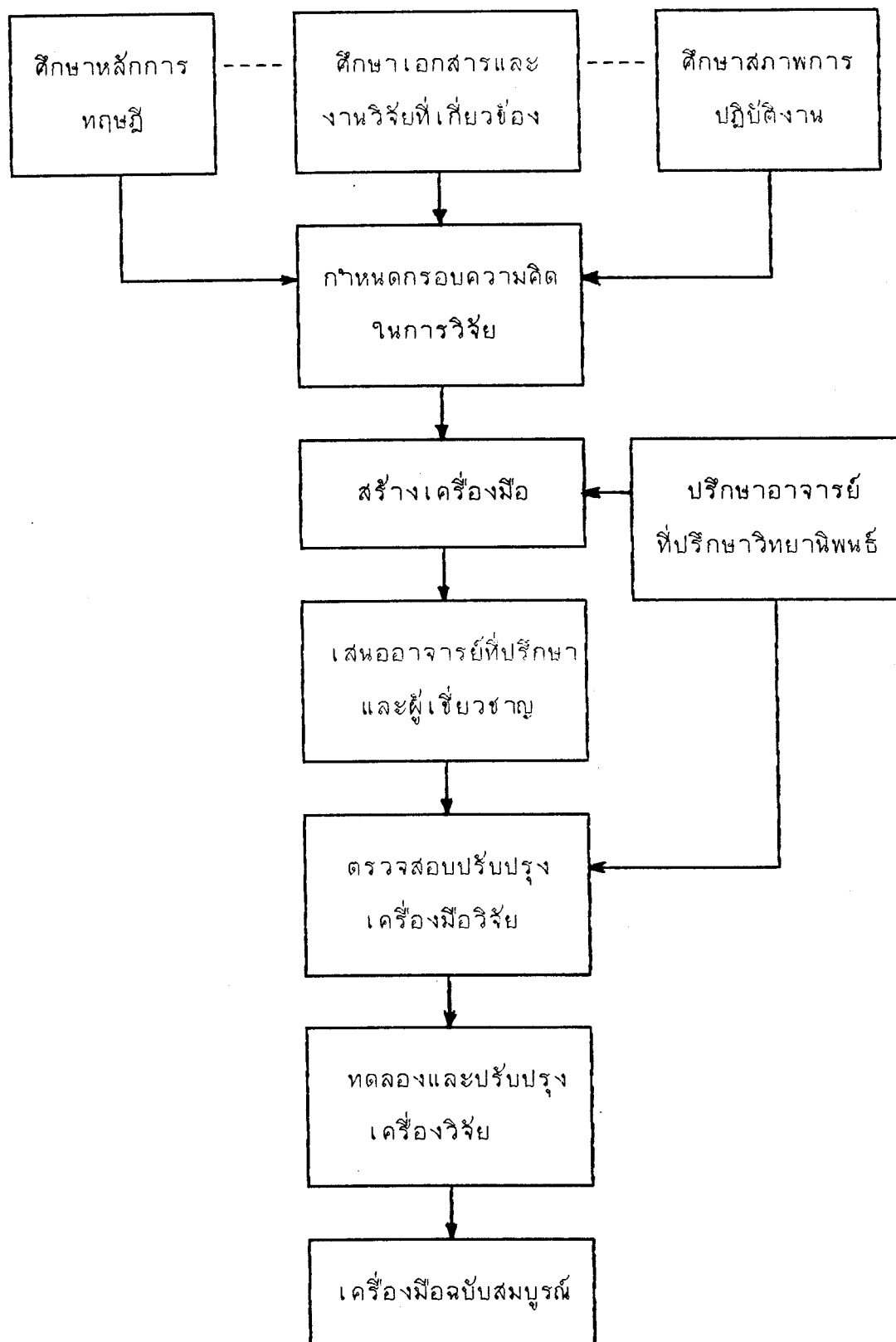
4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out)

5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนจตุรมิตรพิทยาคาร อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

6) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาความเที่ยง ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha coefficient) ของ Lee J.Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร อาษาหาม, 2534) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.9815

7) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจากผลการทดลองแล้ว ให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(ดังแผนภูมิที่ 5 ที่แสดงไว้ในหน้า 61)

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเลย
- 2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย จากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเลย ไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 3) นำแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ได้กรอกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สามารถเก็บแบบสอบถามได้คืนทั้งหมด เป็นฉบับที่สมบูรณ์ครบทุกชุด จำนวน 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (%)
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แทนการตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง(Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) มีการแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) หาค่าร้อยละ (%)
- 2) หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$)
- 3) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)